

N:o 28.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af de uti gällande konkurslag stadgade bestämmelser rörande utövande af rösträtt i frågor som röra konkursförvaltning.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hänvisad motion, n:o 110, hemställer herr *F. G. H. Åkerlund*:

att Riksdagen för sin del ville besluta sådana ändringar och tillägg i gällande konkurslag, som i möjligaste mån förekomma, det borgenär genom uppgifvande och bevakande af giltig grund saknande fordringar må kunna utöfva ett oberättigadt inflytande på val af gode män och sysslomän samt i andra mål, som röra förvaltning af gäldenärs bo.

Till stöd för motionen anföres:

Konkurslagen stadgade, såsom regel, att vid val till gode män eller sysslomän så ock uti alla andra mål, som röra förvaltning af gäldenärs bo, gäld såsom beslut den mening, hvarom, bland närvarande borgenärer, de sig förenade, hvilkas fordringar sammanräknade utgjorde största beloppet, så framt dessa borgenärer derjemte utgjorde minst en fjerdedel af de röstande; och utöfvades rösträtten före inställelsedagen enligt de fordringar, en borgenär uppgifvits ega, samt, efter det borgenär på inställelsedagen eller sedermera bevakat fordran, efter storleken af det belopp, han sålunda bevakat.

Detta sätt för afgörande af frågor angående boets förvaltning och öfriga angelägenheter vore emellertid mindre betryggande.

Hvad först beträffade de frågor, som erfordrade afgörande före inställeldagen, såsom godmansval m. fl., funnes, med nuvarande bestämmelser, ej nödig garanti emot att personer obehörigen och till boets skada utöfvade rösträtt med stöd af ogrundade fordringsanspåk, helst några fordringsbevis endast »så vidt ske kan» behöfde företes. Ännu betänkligare stälde sig saken med afseende å de konkursboets angelägenheter, hvilka skulle af borgenärerna afgöras å och efter inställeldagen.

Bevakandet af fordran vore det faktum, som från och med inställeldagen grundade rösträtt i en konkurs, och, med lagens nuvarande bestämmelser, hade detta sin tillämpning, oafsedt om den fordran, som bevakats, egde någon giltig grund eller icke. Härigenom blefve en mindre samvetsgrann person, som ville för främjande af egennyttiga afsigter förskaffa sig obehörig röstöfvervigt i en konkurs, satt i stånd att förverkliga detta syfte blott genom att i konkursen bevaka en för ändamålet tillräckligt stor fordran. Visserligen skulle han, enligt konkurslagens stadgande, lägga de handlingar in, på hvilka han sin fordran grundade, men ingenting hindrade honom från att för ernående af sitt ändamål, t. ex. i fall han haft några affärer med gäldenären, skriva räkningar å huru höga belopp som helst eller uppgifva sig hafva lidit eller möjligen komma att lida skada för huru högt belopp honom för godt syntes, så mycket mindre som för dylikt förfarande ingen straffpåföljd torde finnas stadgad, och ingen torde lagligen kunna hindra honom att i konkursen rösta för de »fordringar», han sålunda bevakat. För åstadkommande af den erforderliga personliga röstpluraliteten behöfde han endast förse sig med fullmagter från en och annan mindre fordringsegare, hvilka fullmagter synnerligen lätt brukade kunna anskaffas, hvarefter han sjelf, intill dess hans ogrundade fordringsanspråk blifvit lagligen underkända, hvilket kunde draga en ganska lång tid, gjorde sig till fullständig herre öfver konkursen och särskildt i sitt intresse gäldenären och medborgnärer till förfång dominerade valet till syssolomän, hvilka ju hade konkursboets medel och hela förvaltning om händer. Att så allt för ofta tillginge, torde vara så bekant, att motionären ville anföra blott ett enda exempel derpå.

Uti en konkurs inom det län, motionären tillhörde, hvilken ännu icke vore afslutad och troligen icke förr än i en aflägsen framtid slutade, bevakade en person omkring 70,000 kronor dels för förluster, som han

trodde sig genom gäldenärens förvållande möjligen om fem à sex år eller längre tid härefter kunna få vidkännas, dels för andra fordringar, hvarför inga som helst rimliga skäl förefunnos. Efter anmärkningar från öfriga fordringsegare i konkursen hade allra största delen af bevakningen, eller öfver $\frac{6}{7}$ deraf, ogillats af vederbörande domstol, och resten af bevakningen, hvarom rättegång ännu påginge, blefve helt säkert äfven till större delen slopad, men den förmente fordringsegaren nådde det mål han åsyftade. Han valde sig sjelf jemte en god vän, som bevakat 100 kronor, till sysslomän i massan. Dessa togo nu om händer alla konkursmassans medel, och om redovisning någon gång kunde förväntas, så saknades efter all sannolikhet, åtminstone hos den omförmälde sjelfvalde sysslomannen, tillgångar. De verkliga fordringsegarnes utdelning blefve då ungefär lika med noll.

Då dylikt kunde ega rum, syntes det motionären vara uppenbart, att lagens stadganden i hithörande delar icke vore sådana de borde vara.

Ehuru utskottet, i likhet med motionären, anser den nuvarande lagstiftningen angående utöfvande af rösträtt i frågor, som röra konkursförvaltning, i så måtto otillfredsställande, att densamma icke lemna tillräckliga garantier mot obehöriga personers deltagande i borgenärsbesluten, får utskottet, då motionären uti sin framställning icke lemnat ens en antydning om den rigtning, hvori den af honom önskade lagförändringen skulle vidtagas för undanrödjande af antydd missförhållande, hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 april 1895.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Herr *P. G. Petersson* har begärt få här antecknad, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
